

PID: USTRX002W8ZM

Č.j.: USTR 3-2/2026

Praha, 26. března 2026

Zápis z 3. jednání Vědecké rady ÚSTR

Datum a místo zasedání: 26. března 2026, Palác Archa

Přítomni: prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D., JUDr. Kamil Nedvědický, Ph.D., doc. PhDr. Petr Kreuz, Ph.D., dr. Adrian Portmann (ZOOM), prof. PhDr. Jan Váně, Ph.D. (ZOOM)

Omluveni: Avizier Tucker, A. Doležalová, L. Kudrna

Zápis vyhotovila: [REDACTED]

Program jednání:

Program:

1. Schválení programu jednání
2. Schválení zápisu z minulé VR
3. Informace ředitele ÚSTR
 - a) Činnost ÚSTR rok 2026
 - b) ABS
4. Nové projekty ÚSTR
5. Různé

Pan předseda Nešpor vítá přítomné a zahajuje jednání.

1. Schválení programu jednání (navrženého dodatečně předsedou Nešporem)

Schváleno jednomyslně.

2. Schválení zápisu z minulé VR.

Schváleno jednomyslně.

3. Informace ředitele ÚSTR

a) činnost ÚSTR 2026

V zastoupení pana ředitele informuje K. Nedvědický o proběhlých i plánovaných akcích ÚSTR na rok 2026, včetně rozsáhlých vědeckých aktivit, konferencí, vzdělávacích seminářů, prezentací a regionálního zapojení. Stejně tak o propojení s akademickým sektorem a zahraničními partnery.

Z. Nešpor se ptá na sylaby universitám a dále na rozpočet ÚSTR na příští roky.

K. Nedvědický vysvětluje, o jaké krácení v rozpočtu na rok 2026 se jedná, to samé je velmi podobné pro další roky. Řeší se méně peněz v rozpočtu zapojením např. ENRS a dále akcemi s dalšími partnery.

Téma č. 1: Tajné služby na území České republiky ve 20. století.

- zde projevila zájem Panevropská universita, jedná se s Univerzitou CEVRO, FSV UK

Téma č. 2: Odboj proti nacismu a komunismu.

Téma č. 3: Zakázaná kultura.

A. Portmann gratuluje L. Kudrnovi k přesvědčivému obhájení mandátu.

Ptá se na novou koncepci ÚSTR, zajímá jej především střednědobý horizont.

K. Nedvědický jej informuje, že tato koncepce se po schválení Radou ÚSTR objeví na webu ÚSTR. L. Kudrna se k ní sám vyjádří na příštím jednání.

P. Kreuz se vyjadřuje k informaci K. Nedvědického, že jedním z témat nové koncepce je oslovit rovněž instituce směrem na západ a získat je ke společnému výzkumu komunismu a jmenuje své kontakty a možnosti Národního archivu.

b) ABS

K. Nedvědický informuje o stažení senátního návrhu s tím, že dle názoru Senátu by to neměl být senátní návrh. Jsou dvě varianty co dále:

- technická novela cestou poslanceckého návrhu
- cesta legislativního procesu (prostřednictvím Legislativní rady vlády)

4. Nové projekty ÚSTR

J. Váně vyjadřuje svůj názor, že rozhodovat o projektech bez znalosti koncepce nového ředitele je problematické a přimlouvá se za dřívější zveřejnění. K. Nedvědický potvrzuje, že výzkum církví je jednou z priorit koncepce.

Z.R. Nešpor sdílí svůj názor, že ÚSTR se málo angažuje v získávání vědeckých projektů, např. GAČR.

K. Nedvědický vysvětluje historii a dohodu ohledně získávání projektů a jmenuje stávající projekty a granty o něž je či bude usilováno.

A. Portmann se ptá na roli Vědecké rady v naplňování koncepce. K. Nedvědický odpovídá, že vedení ÚSTR zajímá především názor na jednotlivé projekty a jejich roli v naplňování zákonného zaměření ÚSTR.

Zdeněk R. Nešpor vyjadřuje svůj názor, že úkolem Vědecké rady je podávat expertní stanovisko k jednotlivým projektům. Uvítal by účast řešitelů na VR. Přidává se A. Portmann ale netrvá na tom.

K. Nedvědický vysvětluje souvislosti, ale nebrání se tomu.

Navrhuje, co se týče ukončených projektů, zapojit členy VR jako recenzenty těchto projektů. A. Portmann to nevidí příliš reálně, je to velký objem práce.

Z. R. Nešpor ukončuje tuto diskuzi a upozorňuje na složitost hodnocení projektů při absenci řešitelů.

Panuje shoda, že příště by se toto mohlo pilotně vyzkoušet.

Příští porada bude předběžně organizována na konec srpna/začátek září 2026.

doc. PhDr. Ladislav Kudrna, Ph.D.
ředitel Ústavu pro studium
totalitních režimů

v. z. JUDr. Kamil Nedvědický, Ph.D.
1. náměstek ředitele
Ústavu pro studium totalitních režimů